

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: Info@xs.uz

2011 йил 2 июнь, № 108 (5275)

Пайшанба

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов 1 июнь куни Оқсаройда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг (ЕХХТ) амалдаги раиси, Литва Республикаси ташқи ишлар вазири Аудронюс Ажубалисни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, унинг мамлакатимизда нафақат ЕХХТнинг амалдаги раиси, балки Ўзбекистон билан азалдан турли соҳаларда яхши ҳамкорлик қилиб келатган Литва ташқи сиёсат маҳкамасининг раҳбари сифатида ҳам қабул қилинишини таъкидлади.

Учрашувда ЕХХТ олдида турган вазифалар, Литванинг ушбу тузилмадаги раҳбарли-

ги, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб муаммолар юзасидан атрофлича фикр алмашилди.

Ўзбекистон Президентининг 2010 йил 12 ноябрь куни Олий Мажлис палаталари қўшма мажлисидаги Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси ҳақидаги маърузаси давлатимизнинг демократик тараққиёт йўлидан оғишмай бориш бораси-

даги интилишларидан далолат экани қайд этилди.

Аудронюс Ажубалис Ўзбекистон Конституцияси ва миллий қонунчилигимизга киритилган ўзгаришлар сиёсий партияларнинг аҳамиятини оширишга хизмат қилишини ва бу йўналишдаги муҳим қадам эканини таъкидлади.

Томонлар минтақавий хавфсизлик ва барқарорлик масалаларини ҳам муҳокама қилди. Меҳмон Ўзбекистоннинг Афғонистонни ижтимоий-иқти-

содий тиклашга қўшаётган ҳиссасига юксак баҳо берди.

Учрашувда ЕХХТни тубдан ислох қилиш ва ушбу ташкилот доирасида давлатларнинг ҳамкорлигини ривожлантириш нуктаи назаридан томонларни қизиқтирган бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Ўзбекистон — Литва муносабатлари ҳақида сўз кетганда, томонлар олий даражадаги сиёсий мулоқотларни давом эттириш, парламентлараро муносабатларни ривожлантириш,

ташқи сиёсат маҳкамалари ўртасида мунтазам равишда сиёсий маслаҳатлашувлар ўтказиш ва алоқаларни кенгайтириш тарафдори эканини таъкидлаш жоиз. Учрашувда савдо-иқтисодий соҳадаги ҳамкорлик, жумладан, Ўзбекистонда Литва компаниялари иштирокида юқори технологияли ишлаб чиқариш корхоналари барпо этиш учун салмоқли захира-лар мавжудлиги таъкидланди.

(ЎзА).
Сарвар ЎРМОНОВ
олган суратлар.

ДЕМОКРАТИК ТАМОЙИЛЛАРИНИНГ АМАЛДАГИ ИФОДАСИ

Айни пайтда ушбу вазифалар ижросини таъминлаш борасида суд-ҳуқуқ тизими соҳаси ходимлари, олимлар ва экспертлар иштирокида зарур чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу асосда миллий қонунчилигимизни янада такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилади.

Пойтахтимизда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикасининг маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчилигини янада такомиллаштириш, либерал-

Анжуман

лаштириш масалаларига бағишланган халқаро илмий-амалий конференцияда ана шулар ҳақида сўз борди. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг амалга оширилиши устидан мониторинг қилиш маркази томонидан Германия халқаро ҳуқуқий ҳамкорлик жамғармаси қўмағида ташкил этилган мазкур тадбирда депутатлар, судьялар, прокурорлар, тегишли вазирлик ва идораларнинг масъул ходимлари, олимлар, шунингдек, халқаро экспертлар, мамлакатимизда аккредитациядан ўтган дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати раисининг ўринбосари М. Ражабова, адлия вази-

рининг биринчи ўринбосари А. Аҳмедов, Олий суд раисининг ўринбосари Ш. Раҳмонов ва бошқалар Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида жамият ва давлат ҳаётининг барча соҳаларини демократлаштириш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишининг самарали механизмининг шакллантириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилаётганини таъкидладилар. Бунда, айниқса, суд-ҳуқуқ тизимининг модернизация ва ислох қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, судлар иктисослаштирилиб, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича судлар ташкил этилди. Кассация инстанцияси ислох қилиниб, суд ишларини қайта кўришнинг апелляция тартиби жорий этилди. Жиноятлар таснифи ўзгаририлди, ярашув институти жорий қилинди. Тергов ва шахсни қамоқда сақлаш муद्датлари қисқартирилди, прокуратура фаолияти ислох қилиниб, адвокатура институти такомиллаштирилди. Мамлакатимизда ўлим жазосининг бекор қилиниши ҳақда эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқи прокуратурадан судларга ўтказилгани суд-ҳуқуқ тизимини либераллаштиришда муҳим қадам бўлди.

(Давоми 2-бетда).

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ: ЖАДАЛ РИВОЖЛАНИШ ОДИМЛАРИ

Мамлакатимизда истиқлол йилларида амалга оширилаётган ислохотлар туфайли иқтисодиётда хусусий секторни ривожлантириш жараёни фаоллашди. Натижада мулкчилик тузилмасида туб ўзгаришлар юз бериб, корхоналар фаолиятида давлат ўрнига аҳоли иштироки мунтазам кенгайиб бормоқда. Мисол учун, хусусийлаштиришнинг илк даврида, аввало, майший хизмат ва маҳаллий саноат корхоналари давлат тасарруфидан чиқарилгани улар негизда турли йўналишларга иқтисослаштирилган 54 мингта фирма ҳамда хусусий корхоналар ташкил этиш имконини берди.

Хусусийлаштиришнинг кейинги босқичида эса бу ҳаракатга ёқилги-энергетика, қончилик, машинасозлик, пахта ни қайта ишлаш каби иқтисодиётнинг муҳим тармоқлари жалб этилди. Бу, ўз навбатида, 2 миллион нафардан ортиқ фуқаронинг мулк соҳиби ва бошқариш ҳуқуқига эга бўлишига замин яратди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш давлат қўмитаси бошқарма бошлиғи Жамшид ТУРСУНОВнинг қайд этишича, илгари хусусийлаштириш дастурларини ишлаб чиқишда, биринчи навбатда, миқдорга эътибор қаратилган бўлса, йиллар давомида унинг такомиллаштирилиши сифат кўрсаткичларини асосий мезон қилиш имконини яратди. Зеро, ўтган йили мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг улуши 52,5

фоизни ташкил қилган бўлса, жорий йилда бу борада 54 фоизлик маррага эришиш мўлжалланаётди. — Ҳозирги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодиётимизнинг таянч қучига айланиб бораётгани ҳақиқат. Жорий йилни “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб эълон қилишни эса соҳани янада ривожлантириш учун қўллаб-қувватлаш имкониятлар яратаяпти. Бу борада қўмита томонидан қандай ишлар олиб боришмоқда?

— Қўмитамиз иқтисодиётни ривожлантиришга қаратилган ҳуқуқий ва меъёрий ҳужжатларда белгилаб берилган устувор вазифаларни баҳарли мақсадда фаолият юритмоқда. Хусусан, давлат мулкни хусусийлаштиришдан тушган маблағларни

бюджетга йўналтириш билан бирга, инвестицияларни иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарига кенгроқ жалб этиш, хусусий капитал ёрдамида ишлаб чиқаришнинг техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, корхоналарни модернизациялаш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Бунда, табиийки, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг иштирокига кенг йўл очиб берилмоқда.

Хусусийлаштиришнинг бош мақсади иқтисодиёт тармоқларида давлат монополиясига барҳам бериб, хусусий секторни ривожлантириш орқали мулкдорларнинг шакллантиришдир. Бу, албатта, ҳуқуқий асосга таянади. Шу боис сўнгги йилларда хусусийлаштириш ва у билан боғлиқ жараёнларни тартибга солувчи бир нечта меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ишлаб чиқилиб, мав-

жудлари такомиллаштирилди. Айниқса, Президентимиз томонидан 2008 йил 24 апрелда қабул қилинган “Баҳолловчи ташкилотлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва кўрсатилаётган хизматлар сифати учун уларнинг масъулиятини ошириш тўғрисида”ги қарори ушбу йўналишда дастуриямал ҳужжат бўлиб қолди.

Тўғри, мазкур қарор қабул қилингунга қадар ҳам республикада баҳолловчи фаолиятини шакллантириш, ривожлантириш ва рағбатлантириш тартиби сезиларли даражада соддалаштирилган эди. Аммо мазкур ҳужжатнинг аҳамияти шундаки, унда мустақил баҳоллов тизимини ривожлантириш, баҳолловчи хизматларнинг профессионал савиясини ошириш, баҳоллов ишларининг натижалари ва ҳолисалиги бўйича масъулликни кучайтириш каби вазифалар белгилаб берилган. Бошқача айтганда, унда баҳолловчи ташкилот раҳбарининг баҳоллов сертификатига эга бўлиши, баҳолловчи ташкилотларнинг баҳоланадиган мулк турига қараб лицензияланиши, баҳолловчилар фуқаролик жавобгарлигининг мажбурий суғурталанishi алоҳида кўрсатиб ўтилган.

(Давоми 2-бетда).

ДУНЁ БОЗОРИНИНГ МУҲИМ МЕХАНИЗМИ

Кеча “Ўзэкспомарказ” мажмуида геология, ёқилги-энергетика, кимё, нефть-кимё ва металлургия корхоналарининг тармоқ саноат ярмаркаси иш бошлади. Мазкур тадбир V Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасининг биринчи босқичи доирасида, Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 3 мартдаги “2011 йилда халқаро саноат ярмаркаси ва кооперация биржани ташкиллаштириш ва ўтказиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори асосида ташкил этилди.

Таъкидлаш керакки, аёнавий Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасининг нуфузи йил сайин ортиб бораёпа-

ти. Айниқса, унинг узлуксиз фаолияти йўлга қўйилиб, ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари ўтказилаётгани тармоқлараро ва

халқаро алоқаларнинг кенгайишига, бу, ўз навбатида, ишлаб чиқаришга ҳориж инвестициясини жалб этишга, янги ҳамкор-

лар иштирокида импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар тайёрлаш ҳажмини кўпайтиришга хизмат қилаётди.

Кўргазма залларида соҳанинг 80 дан ортиқ йирик корхоналари ҳамда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари 1600 дан зиёд маҳсулотларини намойиш этишяпти. Уларнинг 60 тури жорий йилда ишлаб чиқарилган диққатга сазовордир. — Ярмарка импорт ўрнини

босувчи маҳсулотлар тайёрлашни маҳаллийлаштириш имкониятини кенгайтиряпти, — дейди Навоий қон-металлургия комбинатининг бўлим бошлиғи Шавкат Мадаманов. — Масалан, бизнинг корхонамизда ўтган йилги тадбирда имзоланган шартномалар асосида 28 та лойиҳа амалга оширилиб, 184 миллион сўмлик

(Давоми 2-бетда).

КОНЦЕПЦИЯ: устувор вазифалар

Халқимизнинг маҳалла бўлиб, жамоа бўлиб яшаши неча минг йиллик тарихга эга. Маҳалла — жамоавий меҳр-оқибат, ўзаро ғамхўрлик, ахлоқий қадриятлар, аънаёларнинг бебаҳо меросини ўзида мужассас этган ижтимоий макон ҳисобланган.

ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

фуқаролар йиғинларига сайловларнинг муваффақиятли ўтишининг муҳим омилдир

Бугун маҳалла фуқароларнинг ҳаётини муҳим бўлган кундалик муаммоларини ҳал этувчи, ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётган, юқори самарага эга бўлган, тизимли, таркибий жиҳатдан шаклланган, кенг халқ оммасининг давлатни, жамиятни бошқаришда эркин, ҳолис, бераз, ихтиёрий иштирок этишини таъминловчи фуқаролик жамияти институтига айланди.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда 10 мингга яқин фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари мавжудлиги, ҳар бир маҳаллада маҳалла раисининг (оқсоқолининг) маслаҳатчилари, 10 дан зиёд йўналишдаги комиссиялар, маҳалла посбонлари тизими, шунингдек, кўчабоши, уйбоши, йўлакбошилардан иборат маҳалла фаолларининг жамоатчилик асосида фаолият юритаётганлиги маҳалланинг нақадар катта кучга айланганлигидан далолат беради. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг самарали фаолият юритиши жамиятнинг ислох қилиш

жараёнига аҳоли кенг қатламларини ҳамда халқимизнинг улкан интеллектуал ва маънавий салоҳиятини имкон қадар кўпроқ жалб этиш имкониятини беради.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида илгари сурилган концептуал мақсадлардан бири мамлакатда фуқаролик жамияти институтиларининг ролини янада кучайтириш, уларни ривожлантириш ва демократлаштиришга қаратилгандир. Ушбу дастуриямал ҳужжатда мазкур мақсадга эришиш йўллари, унинг ҳуқуқий асосларини яратиш мақсадида қандай қонунлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш лозимлиги, бу қонунларнинг моҳияти, мақсади, ҳатто ички тузилиши қандай бўлиши ҳам аниқ ифодаб берилган.

(Давоми 2-бетда).

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

Бугун мамлакатимизда бўлгани каби пойтахтимизда ҳам фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловлари қонунийлик, шаффофлик, ошкоралик руҳида уюшқоқлик билан давом этмоқда.

ОБОДЛИК МАҲАЛЛАДАН БОШЛАНАДИ

Бу сайловчи ва сайланувчининг бош мақсадидир.

Ҳозирги кунда Тошкент шаҳридаги 476 та фуқаролар йиғинининг 380 тасида ушбу муҳим сиёсий ва социал аҳамиятга эга тадбирлар ҳолислик тамойиллари асосида ўтказилди. Эътиборлиси, юртимизнинг бугунги кунги, фаровонлиги ва янада ёруғ келажагига ўзини дахлдор деб билган ҳар бир фуқаро сайлов жараёниларида шунчаки эмас, балки “Мен овоз берган номзод келажақда маҳалламиз ва унинг ривожини учун, албатта, ўз ҳиссасини қўша олади. У оқсоқолликка ҳар томонлама мос номзоддир”, деган қатъий фуқаролик позицияси остида фаол иштирок этиб, овоз бермоқда. Яна бир жиҳати, аҳоли вакиллари номзодлар томонидан илгари сурилган сайловолди дастурини чуқур ўрганиб, таҳлил этмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, фуқаролар мазкур дастурларда маҳалланинг ободлиги ва аҳоли фаровонлигини ошириш, хусусий тадбиркорлик ва оилавий бизнесни ривожлантиришдаги ролини кучайтириш ишлари қай даражада қамраб олинганига қараб, ҳулоса чиқармоқдалар. Бу эса жамиятда сиёсий маданият тобора тараққий топиб бораётганининг яна бир исботидир. Шубҳасиз, мазкур масъулиятли лавозимларга мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий, социал-иқтисодий ислохотларнинг ҳаётини аҳамияти, мазмун-моҳиятини чуқур англайдиган, уларнинг амалга оширилишига бевосита қамраб олинган, халқ манфаатини ўзи манфаатидан устун қўядиган фуқаролар муносиб деб топилаётди.

(Давоми 2-бетда).

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хусусан, Концепцияда фукаролик жамияти институтлари тизимида муҳим ўрин эгаллаган фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш институти — маҳалла фаолиятининг ташкилий асосларини янада такомиллаштириш, унинг вазифалари кўла-

ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Фуқаролар йиғинларига сайловларнинг муваффақиятли ўтишининг муҳим омилидир

мини кенгайтириш, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари билан ўзаро яқин муносабатларини таъминлаш мақсадда “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, бунда маҳаллани аниқ йўналтирилган асосда аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш, хусусий тadbиркорлик ва оилавий бизнесни ривожлантириш марказига айлантириш, шунингдек, унинг давлат бошқаруви органлари фаолияти устидан жамоатчилик назорати олиб бориш тизимидаги вазифаларини янада кенгайтиришга жиддий эътибор қаратиш лозимлиги белгилан берилган. Бу эса, бир томондан, маҳалланинг ролини янада оширишга, унинг ҳозиргача тўлиқ фойдаланилмаган салоҳиятидан янада самарали фойдаланиш имконияти яратилишга, иккинчи томондан оилавий бизнеснинг ривожланиши-

га, аҳоли фаровонлиги ва даромадларининг ортишига, иш билан бандлигини таъминлашга хизмат қилади.

Концепцияда, шунингдек, “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига фуқароларнинг ўзини

ватанпарварлик қонида жўш уриб турган фуқароларни раис (оқсоқол) ва унинг маслаҳатчилари этиб сайлаш муҳим аҳамият касб этади. Шу сабабли ушбу лавозимда бугун нафақат олий маълумотли, ҳаётий таъриба ва маҳалла аҳолиси ўртасида ҳурматга сазовор фуқаролар, балки тарихий қадри-

киллар сайлови йиғилишида фуқаролар томонидан кўрсатилиши мақсадга мувофиқдир. Бундай ҳолат нафақат энг муносиб кишиларнинг маслаҳатчилар этиб сайланишининг, балки фуқароларнинг сайлов ҳуқуқларидан тўлақонли фойдаланиши ҳамда уларнинг сиёсий фаоллиги ошишининг асосий омилларидан биридир. Амалиётдан келиб чиққан ҳолда, яъни ҳамма вақт ҳам йиғинни қақриш имконияти бўлмаслигини инобатга олиб, вакиллар йиғилиши қарорини фуқаролар йиғини қарорига тенглаштириш нормаси киритилиши лозим. Бу, табиийки, фуқаролар йиғини фаолиятининг янада такомиллашишига шароит яратди.

Албатта, шу кунларда қизғин ўтказилаётган фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови жараёни натижаларини чуқур таҳлил қилиш асосида “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритишда айни муддао бўлади. Шу боисдан бу галги сайлов жараёнлари ўзига хос таъриба ва синов вазифасини ўтаётир. Бу борадаги қонунчиликнинг тақомиллаштирилиши эса фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини демократия, ошкоралик ҳамда тенг сайлов ҳуқуқи асосида муваффақиятли ўтказилишига шартшароитлар яратади.

Шу мақсадда ҳаётий таъриба ва амалиётдан келиб чиқиб, ушбу Қонунни такомиллаштиришда бир қатор жиҳатларга эътибор қаратиш талаб этилади. Чунончи, фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайловини ўтказиш муддатлари Олий Мажлис Сенати қарори билан белгиланиши қонунда мустахкамлаб қўйилиши мақсадга мувофиқ. Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) маслаҳатчилари вазифасига номзодлар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) томонидан эмас, фуқаролар йиғинида ёки ва-

(Давоми. Боши 1-бетда).

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан бу борадаги ислохотлар янада чуқурлаштирилаётгани соҳада янги босқинчи бошлаб берди. Жумладан, фаол ривожланиб бораётган демократлаштириш жараёнларини инобатга олган ҳолда, Ўзбекистон Республикасининг Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексини янги таҳрирда қабул қилиш таклиф этилгани сиёсий, иқтисодий, давлат-ҳуқуқий муносабатларнинг бутун тизимини модернизация қилиш, фуқаролик жамиятини шакллантириш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини изчил ҳимоялашга хизмат қилади.

ДЕМОКРАТИК ТАМОЙИЛЛАРНИНГ АМАЛДАГИ ИФОДАСИ

— Қонун устуворлигини таъминлашга бўлган эътибор демократик тамойиллар қарор топаётганининг муҳим белгисидир, — дейди ҳуқуқшунослик фанлари доктори Христиан Шайх (Германия). — Бу борада Ўзбекистонда юксак натижаларга эришилмоқда. Мазмурий жавобгарликка оид қонунчиликнинг, бу йўналишдаги ишларни қўришининг процессуал механизми тақомиллаштирилаётгани соҳада қонунийликни таъминлашга, фуқароларнинг ҳуқуқларини янада кенгроқ ҳимоялашга хизмат қилади. Мутахассислар ва ҳориқлик экспертлар Кодекснинг янги таҳрирда қабул қилиниши бугунги кунда қўллаб норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда ўз аксини топган мазмурий жавобгарликка оид қонунчиликнинг унификациялашувини таъминлаши ҳамда бу тоифадаги ишларни қўришининг процессуал механизминини тақомиллаштириш ва янада демократлаштиришда муҳим аҳамият касб этишини таъкидладилар. Экспертларнинг фикрича, бу Ўзбекистоннинг жамиятини демократлаштириш ва инсон ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги таърибаси юксалаётганлигидан далолатлади. Ушбу эътироф мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат қуришининг миллий моделига жаҳон ҳамжамиятининг эътибори тобора ортиб бораётганини кўрсатади.

Анжуман янги таҳрирда қабул қилинадиган Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг концепцияси, асосий мазмун-моҳиятини ташкил этувчи принцип ва нормалари, ривожланган ҳорижий давлатларнинг бу борадаги таърибасига доир маърузалар тингланди ва муҳокама қилинди.

Н. АБДУРАИМОВА,
ЎЗА мухбири.

Қисқа сатрларда

Воқеалар, янгиликлар, хабарлар

- ТЕРМИЗ** давлат университетида жамиятни демократлаштириш жараёнида раҳбар аёллар ўрни ва аҳамиятига бағишланган анжуман ўтказилди. Хотин-қизлар қўмитаси Сурхондарё вилояти бўлими ходимлари, фаол аёллар ҳамда журналистлар иштирок этган мазкур тадбирда мамлакатимизда хотин-қизлар фаолигини янада ошириш масалалари хусусида сўз борди.

- ОЛОТ туманидаги “Рохат” оромгоҳида 12 миллион сўмлик таъмирлаш ишлари олиб борилиб, кичкинтойларнинг ёзги таътилда мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун барча зарур шартшароит яратилди. Жумладан, бу ерда футбол, волейбол, теннис майдончалари ҳамда чўмилиш хавзаси мавсумга шай қилинди.

- НАМАНГАНДА** шоир Бобораҳим Машраб таваллудининг 371 йиллигига бағишлаб анъанавий “Машрабхонлик ҳафталиги” ўтказилди. Ҳафталик доирасида Алишер Навоий номидаги вилоят мусикали драма театрида ташкил этилган тадбирда шоир ижодининг ўзига хос қирралари, адабий мероси ҳақида гапирилди. Шунингдек, анжуман иштирокчилари Машраб ғазаллари билан айтиладиган қўшиқларни мароқ билан тингладилар.

- НУКУС туманида ташкил этилган навбатдаги меҳнат ярмаркасида 30 та корхона ва ташкилот 100 та бўш иш ўрни билан қатнашди. Якунда 82 нафар фуқарога ишга жойлаштишлари учун йўланма берилди.

- ХўЖАБОБД** туманилик тадбиркор Эътиборхон Иминова ўзи раҳбарлик қилаётган “Воҳид” хусусий корхонаси қошида сутни қайта ишлайдиган замонавий технологик линияни ишга туширди. Қўшимча 10 та иш ўрни яратилган корхонада ўтган қисқа муддатда 120 тоналдан зиёд беш турдаги суг маҳсулотлари тайёрланиб, ички бозорга чиқарилди.

«Халқ сўзи» мухбирлари хабарлари асосида тайёрланди.

ТАДБИРКОРЛИКНИНГ ҲУҚУҚИЙ МУҲОФАЗАСИ

Самарқандда тадбиркорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг қонуний асосларига бағишланган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Шаҳар ва туман ҳокимлари, прокуратура, ички ишлар, божхона, банк, солиқ ҳамда бошқа идоралар раҳбарлари, тадбиркорлар иштирок этган ушбу конференцияда таъкидланганидек, бугун хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнес субъектлари мамлакатимизда фуқароларнинг фаровон ҳаётини таъминлаш, юртимиз иқтисодий қудратини мустаҳкамлашнинг муҳим омилига айланди.

— Шу сабабли кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, улар олдидаги тўсиқларни бартараф қилиш, давлат бошқаруви ва назорат органларининг тадбиркорлар фаолиятига асосисз аралашувига чек қўйиш зарур, — деди Республика Бош прокуорининг ўринбосари Х. Ҳалимов.

— Мамлакатимизда прокуратура органлари томонидан бу борада

қатъий ва изчил ишлар олиб борилаёпти. Масалан, шу йилнинг биринчи чорагида 242 та тадбиркорлик субъектининг ҳуқуқлари бузилганлиги аниқланган. Шулардан 121 ҳолатда тадбиркорлар ҳуқуқларини поймол этувчи қарорлар қабул қилинган бўлиб, 30 ҳолатда мурожаатлар қонунда белгиланган муддатда қўриб чиқилмаган.

— Ҳар бир давлатнинг равнақи

Конференция

содиёт соҳаси қонунчилиги ҳалқро нормалар асосида изчил ривожлантириб боришмоқда. Президентимиз томонидан таклиф этилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида ҳам иқтисодиёт соҳасидаги қонунчиликни тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилган.

Конференцияда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни молиявий қўллаб-қувватлаш, солиқ преференциялари, махсулотларни экспорт ва импорт қилишда тадбиркорлик субъектларига яратилган имтиёзлар тўғрисида маълумотлар берилди.

Анжуман доирасида вилоятдаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари томонидан ишлаб чиқарилаётган махсулотлар кўргазмаси ташкил қилинди.

Конференция иштирокчилари томонидан тадбиркорлик ва ҳунармандчиликка оид қонунчилик ихросининг самарадорлигини ошириш, бу борадаги фаолиятни янада эркинлаштириш, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини тақомиллаштиришга қаратилган таклиф ва тавсиялар билдирилди.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДУНЁ БОЗОРИНИНГ МУҲИМ МЕХАНИЗМИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

янги турдаги махсулотлар ишлаб чиқарилди. Илгари четдан олиб келинадиган 262 миллион сўмлик махсулотни эса тармоқ корхоналаридан харид қиляпмиз.

Бу йил шартномалар ҳажми янада кўп бўлишини мўлжаллаганмиз. Чунки ярмарканинг биринчи босқичида тармоқ корхоналари билан келишув битимларига эришаётган бўлсак, унинг иккинчи босқичида ҳориқлик харидорлар билан экспорт бўйича шартномалар имзолаймиз.

Уч кун фаолият кўрсатадиган тадбир доирасида саноат корхоналарининг тақдимотлари, турли мавзуларда анжуманлар ўтказилиш режалаштирилган. Бундан кўзланган асосий мақсад иштирокчиларни юртимиз саноатининг ютуқлари билан кенгроқ таништириш, томонларни қизиқтирган масалалар бўйича ахборот алмашинувини яхшилашдир.

С. РАҲМОНОВ,
Ҳ. ПАЙДОЕВ (сурат),
«Халқ сўзи» мухбирлари.

Хусусийлаштириш:

ЖАДАЛ РИВОЖЛАНИШ ОДИМЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шу билан бирга, хусусийлаштириш мақсадида Мулк қиймати-ни баҳолаш миллий стандартининг ишлаб чиқилиши натижасида хусусийлаштириладиган мулкнинг ҳақиқий бозор қийматини аниқлаш имкони яратилган бўлса, Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 29 январдаги “Давлат активларини сотиш тартибини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори билан давлат активларини оммавий савдоларга чиқаришни тартибга солувчи ҳуқуқий база шакллантирилди. Гап шундаки, мазкур қарор асосида тасдиқланган тегишли низомлار нафақат давлат активларини биржа ва биржадан ташқари савдоларда сотиш тартибларини, балки давлат мулкни хусусийлаштиришдан тушади-

ган тушумларни ҳисобга олиш ҳамда маблағларни тақсимлаш, шунингдек, инвесторларнинг мажбуриятлари юзасидан масъулиятини қучайтиришга хизмат қилаётини. Қолаверса, республикамиз ҳудудларида бўш турган, ишлама-нган ва қурилиш тугалланмаган давлат объектларининг мунтазам хатловдан ўтказилаётгани хусусийлаштириш жараёнига тадбиркорлик субъектларини жалб қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

— Давлат активларини инвестиция мажбуриятлари эвазига “ноль” қийматида хусусийлаштириш, яъни бепул сотиш тартиби ҳам газетхонларни қизиқтиради, албатта.

— Таъкидлаш керакки, бундай тартиб дунёнинг бирон-бир мамлакатида мавжуд эмас. Айрим

давлатларда, хусусан, Германияда давлат активи рамзий баҳога хусусийлаштирилади-ю, лекин бепул берилмайди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 26 августдаги “Паст рентабелли, зарар қўриб ишлаётган, иқтисодий ночор давлат корхоналарини ва объектларни хусусийлаштиришни жадаллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, ҳозирги кунда юртимизда шундай корхоналар инвесторларга бепул берилмоқда. Уларнинг шаҳар ва республика учун стратегик аҳамиятга эга эмаслиги, объектни оммавий савдоларга қўйишда со-тиш нархи пайсаятирилиши ҳисобга олинган ҳолда, таклиф этилаётган сотиш шарҳида талаб йўқли-ги, корхоналарнинг иқтисодий но-чорлиги ҳамда тўловга қобилият-сизлиги сингари омиллар бепул

беришнинг асосий мезонлари ҳисобланади.

Хусусийлаштириш самараларини кўпроқ қайси корхоналар мисолида кузатиш мумкин?

— Масалан, Қорақалпоғистон Республикасидаги “Мангит йигирув-тикув фабрикаси” мажмуаси икки йил давомида 15 миллиард сўмдан кам бўлмаган миқдорда инвестиция киришти, ноозиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш ва 200 та иш ўрни яратиш шарти билан савдога қўйилган эди. Якунда уни харид қилган “Amudaryotex” масъулияти чекланган жамияти шаклидаги ҳориқий корхона шу муддат ичида 29 миллион АҚШ долларлиқ инвестиция жалб этиш ва 300 кишини иш билан таъминлаш мажбуриятини олди. Бухоро вилоятидаги банк-роҳ қорхона — “Бухоротекс” очиқ

акциядорлик жамиятига қарашли қурилиши тугалланмаган ишоот. Шовот туманидаги омборхона би-нолари ҳам “ноль” қийматида сар-моядорларга хусусийлаштириб берилган, уларда ноозиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Умуман олганда, Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 8 июлдаги 141-сонли қарорига биноан, республикамизнинг турли ҳудуд-ларида жойлашган 57 та давлат активини инвестиция мажбурият-лари ҳамда ноозиқ-овқат махсу-лотлари ишлаб чиқариш шарти билан “ноль” қийматида хусусий-лаштириш назарда тутилган бўлса, бугунгача 22 та давлат активи со-тилиши ҳисобига инвесторлар то-монидан 50 миллиард 691 милли-он сўмлик ва 67,8 миллион АҚШ долларлиқ инвестиция мажбури-ятлари қабул қилинди. Бу —

Халқ сўзи

ОБОДЛИК МАҲАЛЛАДАН БОШЛАНАДИ

Бу сайловчи ва сайланувчининг бош мақсадидир.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Яккасарой туманидаги Юнус Ражабий номидаги маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам сайловлар демократик прин-циплар асосида ва фуқаролик жамиятига уйғун тарзда бўлиб ўтди. Унда сайловчилар ўзалари лойиқ кўрган ном-зодларга овоз бердилар.

— Ушбу масъулиятли ижтимоий-сиёсий жараёнларга жиддий тайёргарлик қўрилди, — дейди Тошкент шаҳар кўмаклашувчи комиссияси аъзоси Бахтиёр Исмонов. — Ишчи гуруҳларнинг самарали фаолият юритиши учун бар-ча шарт-шароит яратиб берилгани фикримизнинг ёрқин тасдиғидир.

Табиийки, осийишталик, миллатлараро тотувлик, обод-лик маҳалладан бошланади. Шунинг учун ҳам унинг аҳоли-ни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, ёш авлодининг баркамол бўлиб камол топиши, жамиятда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш ҳамда хусусий тadbиркорлик ва оилавий бизнесни ривожлантиришдаги ўрни беқийди.

Биз ҳикоя қилаётган Юнус Ражабий номидаги маҳалла ахли ҳам айнан шу жиҳатларга асосий эътиборни қаратиб, ўзига ишониб топирилган ҳудуднинг қўллаб-яшнашига бош-қош бўлаётган фаол фуқарога қайта ишонч билди-риб, уни ана оқсоқол этиб сайладилар.

— Оқсоқолимиз Михаил Китев элим деб, юртим деб ёниб яшайдиган инсон, — дейди ушбу маҳалла фуқаролар йиғи-нида истиқомат қилувчи Муаззам Ҳасанова. — Қачон қара-майлик, у маҳаллани янада обод қилиш, унинг кўрқига кўрк қўиш, инфратузилмасини ривожлантириш йўлида елиб-югу-риб меҳнат қилаётганига гувоҳ бўламиз. У кўпни кўрганлиги, очикқўнғиллиги билан ҳам бу лавозимга тўла лойиқдир.

Пойтахтимиздаги бошқа фуқаролар йиғинларида ҳам сайлов жараёнлари ана шундай кўтаринки қайфиятда, умум-эътироф этилган демократик тамойилларга муштарак ҳолда, қонунийлик ва очиклик тамойиллари асосида ўтказилмоқ-да. Уларда фуқаролар, шу жумладан, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлар депутатлари, “Маҳалла” жамғармаси аъзолари фаол қатнашмоқда. Бу каби ақдидил ва ҳурфиёр-лилик руҳида давом этаётган ижтимоий-сиёсий жараён-лар эса Ватан равнақи, эл фаровонлигини янада юксалти-ришга хизмат қилади.

Санджон МАХСУМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ – ДОЛЗАРБ МАСАЛА

Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фондида республикамиздаги марказий босма нашр ва ахборот агентликларида фаолият кўрсатиб келаётган журналистлар учун ўқув-семинар ташкил этилди.

“Инсон манфаати, ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш — фуқаролик жамиятининг муҳим омили” мавзусидаги ушбу тадбир доирасида Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман), Инсон ҳуқуқла-ри бўйича Ўзбекистон Респу-бликаси Миллий маркази, Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти мута-

қил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қув-ватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди директори А. Абдуллаев, — Бугунги кун-га қадар парламенти-миз то-монидан инсон ҳуқуқлари оид 70 дан ортиқ халқро ҳужжатлар ратификация қилинган ҳам ана шундан да-лолат бериб турибди. Ўқув-хассислари томо-нидан машгулот-лар ўтказилди.

Семинарда таъкидланган-нидек, мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Буни юрти-мизда инсоннинг ижтимоий, сиёсий, иқтисодий, гумани-тар ҳуқуқларини таъминлаш учун барча ташкилий-ҳуқуқий механизм ва сиёсий инсти-тутлар ташкил этилгани ми-солида ҳам аққол кўриш мумкин. Жумладан, жиноят-лар таснифи тўлиқ ўзгарти-рилиб, оғир жиноятлар тои-фасига киритилган жиноий ҳатти-ҳаракатлар рўйхати сезиларли даражада қискар-тирилди. Муҳими, бу бора-даги ишлар изчиллик билан давом эттирилмоқда.

— Инсон ҳуқуқлари бўйи-ча қонунчилик асоси халқро шартномалар талаблари-га мутаносиб равишда тақо-миллаштириб боришмоқда, — дейди Ўзбекистон муста-

гиликларни, яъни инсон ҳуқуқларига оид қонунчилик моҳиятини журналистлар ва улар кўмағида бутун халқи-мизга етказишдан иборатдир. Икки кун мобайнида мам-лакатимиз суд-ҳуқуқ тизими-даги ислохотлар, шу жумла-дан, инсон манфаатларини таъминлаш борасидаги ишлар хусусида батафсил ахборот берилди.

Тадбирда мамлакатни демократлаштириш жараё-нида ҳуқуқий билимлар аҳамияти, инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари ҳимояси-нинг миллий ва халқро асослари, бу борада омма-вий ахборот воситалари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотларининг ўрни ва вазифалари сингари бир қатор масалалар хусусида ҳам сўз юритилди.

Зокир ХУДОЙШУКУРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

қарийб икки минг беш юз нафар-дан ортиқ киши доимий иш жойи-га эга бўлади, дегандир.

Бундан ташқари, қўимта-миз то-монидан ҳукуматнинг тегишли қорорларига мувофиқ, Қўқон шаҳ-ридаги қурилиш тугалланмаган тўқимачилик фабрикасининг “Ин-дорама групп” компаниясига, Тошкент шаҳридаги тугатилган “Ўзбектўқимачиш” ишлаб чиқ-ариш биришласмасига қарашли бир нечта ишоотлар “BF Textile” масъулияти чекланган жамиятига сотилди.

Қисқача айтганда, давлат мулк-и бўлган объектларнинг хусусий-лаштирилиши соҳага салохиятли мулкдорларни жалб қилиш баро-барига, корхоналарни модерни-зациялаш, уларда ички ва ташқи бозор талабларига жавоб бери-уч махсулотлар ишлаб чиқариш, пировавлада мамлакатимиз иқти-содиётини юксалтириш, аҳоли турмуши фаровонлашувини таъ-минлашга хизмат қилаверади.

«Халқ сўзи» мухбири
Дилшод ЎЛМУРҲОДОВ
сўхбатлашди.

Сервиқор
Нурота тизма тоғлари бағрида жойлашган Ҳўм қишлоғи ўзининг табиати, шарқираган сойлари, қуюқ ўрмонлари шифобахш булоқлари билан қўрган ва эшитганларни ўзига ром этиб келган. Қишлоғимиз Нурота давлат қўриқхонасининг шундоқ биқинида жойлашган.

ТОҒЛАР ОРАСИДА ШУНДАЙ ҚИШЛОҚ БОР

Бугун қўриқхонада кўз қорачиғидай сақланаётган ва “Қизил китоб”га киритилган хилма-хил ҳайвонот ва наботот олами ни ўз кўзингиз билан кўрсангиз, олам-олам таассуротлар оғушида қола-сиз. Қўриқхона раҳбари Қўчқорбек Қўрғонов бошчили-ғидаги ходимлар бу ердаги ҳайвонот ва наботот дунёси-ни асраб-авайлаш йўлида меҳнат қилиб келмоқдалар. Натيجида қишлоғимиз таби-фини эшитиб, АҚШ, Англия, Франция, Бельгия, Германия каби олис мамлакатлардан ке-лаётган сайёҳлар оқими йил-дан-йилга кўпайиб бормоқда.

Кейинги йил-ларда барпо этилаётган бино ва иншоотлар ҳам қишлоқ кўриғига қўрқ қўша-тир. Масалан, унинг остона-сига қадам қўйишнингиз билан кўп қаватли, замонавий типдаги Форш машиши хиз-мат ва транспорт касб-хунар коллежига дуч келасиз. Бун-дан ташқари, Ҳўмда барча ўқув қуроллари ва компью-тер жиҳозлари билан таъ-минланган яна 3 та замона-вий ўрта мактаб бор. Қола-верса, янгидан қурилган ул-кан спорт мажмуаси ҳам ўғил-қизларимизга қувонч бахш этмоқда. Яқинда фой-даланишга топширилган, янги типдаги замонавий бино ва лаборатория усу-клари билан таъминланган

Ана шундай эзгуликлар, истиқлол шарофати билан юз бераётган янгилаштилар, одамларимиз онги ва тафакку-ридаги ўзгаришлар ҳақида ҳар қанча гапирсак оз. Қишло-ғимизнинг яна бир фахри, 96 ёшли Худойназар бобо Сиро-жов дуога қўл очиб, шу дорилламон қўнларга етказгани учун Яратганга шукроналар айтиб, муҳтарам Юртбошимизни эр-таю кеч алқаб, дуолар қиладилар. Худойназар бобонинг эзгу ниятлариға, юрак тубидан чиққан дуоларига биз ҳам қўшлямиз. Истиклолимиз эълон қилинган ўша унутилмас кун, мўстабар минбарда жаранлаган азиз Юртбошимиз-нинг дурдона сўзлари ва мисли йўқ бунёдкорлик ишлари-нинг таърифи ҳеч бир муболагасиз тарих солномасида учмас, олтин ҳарфлар билан ёзилажак! Ва дунё халқлари ҳур давлатимизнинг тинчлик ва фаровонлиқа асосланган одилона сиёсатини ўз халқларига ўрнат қўрсатажак!

Бўрибой ТЎЖИЕВ.
Жиззах вилояти

Кичкинтойларга совға

1 июнь — Халқаро болаларни химоя қилиш кун
муносабати билан Наманган шаҳрида “Кичкинтой — баркамол авлод боғи” фойдаланишга топширилди.

Ҳозир ушбу сўлим мас-канда кичкинтойлар сайл-ридан келтирилган лама, тўя, туяқш, жайра, айик, гоҳи, кичик бўри, шер, х ай в онот жайрон каби боғи ва тур-38 турдаги ли аттракционлар бола-жонларнинг марокли хордиқ чиқаришлари учун хизмат қилмоқда. Айниқса, дунёнинг турли бурчакла-

Яхши хабар

жонзотларни томоша қилиш жажжи болақайлар-ға алоҳида завқ бағишла-моқда.

Н. ҚУДРАТОВ.

ИСТЕЪДОДЛАР КАМОЛ ТОПАЁТГАН ЮРТ

Мутахассисларнинг фикрича, ҳар бир инсонда маълум даражада иқтидор бўлар экан. Аммо Яратган берган бу неъмат парваришга, эътиборга муштоқ бўлади. Шу маънода, биз салоҳиятли ёшларимиз бекиёс даражада қўллаб-қувватланаётган юртда яшаётганимиздан ҳар қанча мамнун бўлсак, арзийди. Зеро, мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки йилларданок, Президентимиз раҳнамолигида иқтидорли ёшлар учун улкан имкониятлар яратилди.

Қарор ва ижро

Айниқса, Юртбошимизнинг 2008 йил 8 июлда қабул қилин-ган “Болалар музика ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва улар-нинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009 — 2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида”ги қарори мазкур йўна-лишдаги ислохотларда туб бури-лиш ясади. Ушбу ҳужжатда кўзда тутилган муҳим вазифалар ижро-си натижасида бизнинг ўқув дар-гоҳимиз ҳам энг замонавий, ҳар томонлама қулай биноға эга бўлди. Моддий-техник базаси янада яхшиланди. Айни пайтда ушбу даргоҳда 1500 нафар иқти-дорли ёшлар миллий ва жаҳон му-зика санъати сирларини мукам-мал эғалламоқда. Улар орасида давлат мукофоти совриндорлари,

нуфузли халқаро танловлар ғолибларининг борлиғи бизни чексиз қувонтиради.

Масалан, жорий йилда бир неча ўқувчи-миз, жумладан, 9 ёшли Исқандар Мамада-лиев Италияда бўлиб ўтган “Citta di Barletta” танловининг Гран-присини қўлга қиритган бўлса, ўн ёшли Азиза Ботирова мазкур тан-ловда иккинчи ўрин соҳибаси сифатида ку-муш медал совриндорига айланди. Шунинг-дек, лицейимиз ўқувчилари Хуршид Ҳамидов ҳамда Лилия Шайбакова Украинада бўлиб ўтган “Синья птица” (“Мовий қуш”) халқаро танловида ғолиблар сафидан ўрин эгаллади.

Ифтихор билан айтиш мумкин-ки, ўнлаб иқтидорли ўқувчилари-миз жаҳоннинг бир қатор мамла-катларида ўтказилган халқаро танловларда иштирок этиб, жаҳон музика оламида Ўзбекистон бай-роғини баланд кўтарди.

Сўнгги йилларда лицейимиз хо-рижий мамлакатлардаги музикаға ихтисослаштирилган ўқув юртлари билан ҳам ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириб келмоқда. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида кўзда тутилган таълим ва кадрлар тай-ёрлаш соҳасидаги халқаро ҳамкор-ликка мувофиқ, бир гуруҳ ўқувчи-ларимиз АҚШ, Франция, Германия, Россия каби давлатларда бўлиб, хорижлик ёшлар билан яқин ҳам-корлик ўрнатдилар.

Ўз навбатида, Гер-маниянинг Ф. Бах номидаги гимназия-си, Франциянинг Россия номили ли-цейи, Россиянинг Поволжье халқаро симфоник ўсимирлар оркестри жамоаси вакиллари юртимиз-ға келиб, биздаги музикаий таълим ва ўқув жараёни билан ақиндан танишдилар. Табиийки, бундай ижодий учрашувлар нафа-қат ёшлар ўртасида ақинлиқни, балки мамлакатлар ва халқлар ора-сидаги тотувлиқни таъминлашға ҳам хизмат қилади. Меҳнатингнинг мевасини кўриш

Шомурот ШАРАПОВ олган сурат.

эса, ҳар қандай устоз-мураббийға олам-олам қувонч бахш этиши, шубҳасиз. Яқинда Самарқанд шаҳ-рида республикамиздаги маданият ва санъатға ихтисослаштирилган ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчи-лари ўртасида уюштирилган кўрик-танловда лицейимиз ўқувчи-лари ҳам муваффақиятли қатнаш-ди. Шунингдек, ёшларимизнинг “Янги авлод”, “Келахак овози”, “Ягонасан, муқаддас Ватан!”, “Санъат гўнчалари”, “Ниҳол” син-гари бир қатор кўрик-танловлар-да ҳам мунтазам иштирок этиб, совринли ўринларни эгаллаётгани салмоқли ютуқларимиздандир. Айни пайтда истиқлолимизнинг

йигирма йиллиғига бағишлаб “Тан-тана”, “Шодиёна” сингари бир қатор гуруҳлар иштирокида ўндан зиёд концерт дастурларини тайёр-ляпмиз. Хулоса қилиб айтганда, мактабимиз жамоаси ва ўқувчи-лари миллий ҳамда мумтоз музика-ларимизни жаҳон сахналарига олиб чиқиш ва ўзбек музика санъати до-вруғининг янада юксалишиға ўзла-рининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар, албатта. Бунинг учун имконият ҳам, иқтидор ҳам етарли.

Дилдора ЖАМОЛОВА,
В. Успенский номидаги махсус музика академия лицейи директори.

КИЧИК МАЙДОНДАГИ КАТТА ҒАЛАБАЛАР

Оммавий спорт турлари ҳақида гап кетганда, қўл тўпи алоҳида тилга олинади. Ҳақиқатан ҳам, кўпчилик катта қизкиш билан шугулланадиган бу ўйиннинг жозибаси ўзгача. Бойси, миллионлар ўйини саналимиз футбол сингари унда ҳам чакқон ўйинчилар тўпни бир-бирига маҳорат билан узатиб, дарвоза тўрига йўналтирганда, чор-атрофда турган томошабинлар ҳаяжондан ҳаприқиб кетишади.

У билан мунтазам шугул-ланаётганлар сафи Наман-ганда тобора кўпайиб бора-ётганини вилоятда қўл тўпи каттаю кичик ёқтирган спорт машғулотига айланаётганидан далолат беради.

Кўпчилик болалиқдан сүйиб шугулланадиган қўл тўпига иштиёқмандлик, ай-ниқса, Косонсойда кучли. Бу жойда аксарият маҳаллалар ўз жамоасига эга бўлиб, мунтазам кичик чемпионат-лар ўтказиб турилади. Кун-да-кунора ташкил этиб ту-риладиган ана шу беллашу-ларда иқтидорли сайқал топ-ган ёшлар эндиликда нуфуз-ли мусобақаларда дадил қатнашяпти. Ўзбекистон, улар орасида қизлар ҳам бор. Виложат қизлар терма жамоасининг асосини ҳам косонсойликлар ташкил эта-ди. Тоғ хавосини симириб камол топган бу қизлар мам-лакат биринчиликлари, “Умид ниҳоллари”, “Бар-камол авлод” ўйинларида Наманган шарафини муно-сиб химоя қилиб келишаё-тир. Аввалги йил қузида пой-тахтимизда ўтказилган мам-лакат биринчилиғида улар ғолиблик шохсупасининг энг юқори поғонасини эгаллади-лар. 2010 йилнинг июнида Россиянинг Тольятти шаҳри-ға, 9-Халқаро гандбол фес-

тивалиға боришди ва кучли-лар сафидан ўрин олишди. Ўн йил муқаддам Косон-сой педагогика коллежи не-ғизида ташкил этилган бу жамоаға биринчи тоифали мураббий Мухтор Ҳафизов усталиқ қилади. Ўз даврида республика терма жамоасида ўйнаб, етарли тажриба ор-тирган мазкур спортчи энди-ликда тажрибасини ёшларға ўргатмоқ-да. М. Ҳафизов айна чоғда вило-ят марказидаги 2-Олимпия захира-лари болалар ва ўсимирлар махсус спорт мактабиде ишляяпти. У раҳ-барлик қилаётган бўлимда 60 нафар бола қўл тўпи сир-ларини ўрганаётир. Мактабдаги маш-ғулотлардан сўнг ҳар кун ич соат жисмоний машқлар билан шугуллана-диган болаларнинг кун сайин ўсиб бо-раётган маҳоратиға тенг-дошлари ҳам ҳавас билан боқишади. Масалан, шаҳар-даги 12-мактаб ўқувчилари — Ҳабибулло Обидионов ва Саид Тўлқинов яқинда ик-кинчи разряд эгаси бўлиш-ди. Улардан ёши каттарок

Мария Федорко билан Нар-ғиза Асқарованинг эса раз-ряди биринчи. Кўл тўпига ихлос қўйган ёшлар вилоятнинг олис қиш-лоқларида ҳам қўллаб топи-лади. Мисол учун, Норин ту-манида шаклланган ўғил болалар жамоасининг ўйин-лариға ҳавас қилиб, юзлаб болалар ҳар куни Ҳаққуло-

ринчилиғида фахрли иккин-чи ўринни эгаллашди. Поп, Учқўрғон, Тўрақўрғон туман-ларида ҳам қўл тўпига меҳр қўйган болалар ва ўсимирлар талайгина.

— Жойларда спортнинг қайси тури йўлга қўйилмасин, унинг оммавийлиғи ошиб, ри-вож топиши учун, энг аввало, мустаҳкам асос, етарли шарт-шароит бўлмоғи лозим. Ма-саланнинг айна жиҳатидан ке-либ чиқиб, вилоятда қўл тўпи майдонлари йил сайин кўпайтирилмоқда, — дейди М. Ҳафизов. — Айни пайтда Виложат шаҳар ва туманлари-да бундай майдонлар сони

Қўл тўпи

боддаги спорт мажмуасига қатнайдилар. Мураббий Баҳ-ром Мадаминов уларнинг мазкур тури билан мунтазам шугулланаётганлар сони эса 16 минг кишидан ошиб кет-ди. Уларнинг деярли тенг ярми қизлардир. Режали

363 тани ташкил этади ёки кейинги беш йил давомида 73 таға кўпайди. Спортнинг мазкур тури билан мунтазам шугулланаётганлар сони эса 16 минг кишидан ошиб кет-ди. Уларнинг деярли тенг ярми қизлардир. Режали

асосда олиб борилаётган машғулотларға 82 нафар му-раббий жалб қилинган. Бу-ларнинг барчаси эътиборға лойиқ. Бироқ айрим муаммолардан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Масалан, қарийб ўн йилдан бун “Умид ниҳолла-ри” мусобақасида фаол қат-нашиб, виложат шарафини химоя қилиб келаётган Косон-сойдаги 33-умумтаълим мак-таби қўл тўпи жамоаси маш-ғулот ўтказётган зал ҳамда очиқ майдон спортнинг бу тури талабларига тўла жавоб бермаслиғи, болалар ундан бир амаллаб фойдаланишаёт-гани анчагина ноқулайлиқлар-ни келтириб чиқармоқда. Биз-нингча, бу хусусда жиддийроқ ўйлаб кўриш вақти келди.

Дарҳақиқат, мураббийни ташвишлантираётган маса-лаға ечим топиш зарур. Чун-ки иқтидорлиларға шарт-шароит яратилган жойда му-ваффақиятларға эришилади. Айтайлик, ўтган йилнинг ўзида виложатда қўл тўпи бўйича иккита спорт устаси, 36 нафар усталиққа номзод, 110 нафар биринчи ва 2875 нафар оммавий разрядли спортчилар тайёрланди. Бу ҳавас қилса арзийдиган кўрсаткич. Зеро, иқтидорли ёшларни аниқлаб, улар ора-сидан моҳир ўйинчиларни тарбиялаш борасидаги иш-лар тақомиллаштирилаётган-лиғи ютуқларни янада кўпай-тириш, янгидан-янги чемпи-онларни кашф этишға хиз-мат қилиши, шубҳасиз.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» муҳбири.

Билиб қўйган яхши

Кампирчоппондан захар-ланганда жигар, буйрак, ўпка ва юрак фаолияти тезда иш-дан чиқади. Оқибатда акса-рият ҳолларда жониворлар нобуд бўлади.

Ўсимлик палмикор ерлар-да ўсиши унинг дони ғалла билан аралашиб кетиш эҳти-молини оширади. Мабодо, унинг уруғи тозаланмаган ёки ҳўл танаси ва барглари сувига қоришган бугдой истеъмол қилинса, одамлар ҳам захарланиши мумкин. Шунинг учун донли экин-лар экиладиган майдонлар-ни шудгорлаш пайтида ўсимлик илдиэларини иложи борича териб олиш керак. Агар ғалла майсалари ора-сида шу каби бегона ўтлар учраса, улар уруғи пишимай туриб, томири билан суғу-риб ташланса, доннинг тозалиғиға эришилади.

Шомурот ШАРАПОВ.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га
ЭЪЛОНЛАР
КАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
232-11-15,
236-09-25.
E-mail: reklama@xs.uz

FIAT INDUSTRIAL

NEW HOLLAND CONSTRUCTION

NEW HOLLAND AGRICULTURE

В 110

TS 130

130 о.к.

Умтаъанга сифат

UzCaseService **Tel.: 120-60-97, 120-74-50.**

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонуңчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиғида 0001-рақам билан
руйхатта олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 603. 67044 нусхада босилди.
ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қўғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нарҳда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Ўзълонлар 232-11-15.

Тахриратта келган қўлэмалар тақриз қилинмайди ва муаллифға қайтарилмайди.
Реклама материаллари учун тахрират жавобгар эмас.

Газета тахрират компьютер марказида терилди
ҳамда операторлар Ж. Тоғаев ва М. Бегмуратов
томонидан саҳфаланди.

Г—Тажират материал

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — А. Қутбиддинов.
Навбатчи — Ф. Абдолов.
Мусаҳҳиҳ — С. Исмолов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон»
кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.15 Топширилди — 00.05

1 2 3 4 5